

Opis techniczny
projektu wstępnego
zadrzewienia wzgórza zamkowego
w Lublinie.

1. Teren i jego ukształtowanie.

Wzgórze zamku lubelskiego ma kształt regularnego ostrosłupa ściętego, o prostokątnej podstawie, liczącej 130 x 200 m. Wysokość wzgórza wynosi przeciętnie 13 m od podstawy, nachylenie stoków 1:2. Wzgórze położone jest wśród podmokłej płaszczyny, stanowiącej pozostałości po dawnym układzie wodnym, broniącym dostępu do zamku. Od południa^{i wschodu} poza pasem po nieistniejącej zabudowie Podzamcza, rozciągają się torfowiska i łąki, od północnej szeroka dolina rzeki Czechówki, oddziela zamek od wzgórz przedmieścia Czwartek. Odosobniona sytuacja zamku zapewnia mu wszechstronną widoczność; zwłaszcza dalekie perspektywy posiada on od południa i wschodu. Z rejonu Starego Miasta, z placu św. Michała rozlega się jeden z najpiękniejszych widoków na zamek; podobny, choć bardziej kameralny istnieje z wylotu Bramy Grodzkiej.

2. Architektura

Zamek ma kształt wydłużonego czworoboku 55 x 110 m oraz 15 m wysokości. Akcentami wysokościowymi są: kolistą baszta przy południowym skrzydle oraz kaplica św. Trójcy przy skrzydle północnym. Fasada zachodnia, południowa i część wschodniej utrzymane są w architekturze neogotyckiej z pocz. XIX stulecia, w której wyodrębnia się pas attyki z reneżansem. Na północnym stoku powyżej rampy wjazdowej znajdują się szczątki murów i baszty z przyporami, o konstrukcji kamiennej. Stanowią one relikty gotyckie przebiegu linii obwarowań od tej strony.

3. Komunikacja.

Wzgórze zamkowe ujęte jest w czworobok arterii komunikacyjnych: od północy lubelska trasa W-Z, od wschodu N-S, od południa ulica Podzamecze, od zachodu wielki plac zebrań. Dojazd do zamku od Starego Miasta prowadzi ulicą Grodzką, która po przejściu bramy wchodzi nasypem na wzgórze, po jego przekątnej, przekraczając ul. Podzamecze mostem. Drugi dojazd do zamku biegnie po północnej skarpie wzgórza, wchodząc na taras przed główną bramą zamkową, od której szerokie schody łączą ją z owalnym placem u zachodniego podnóża. Obok tej podstawowej sieci dróg istnieją drogi piesze, o przebiegu obwodnicowym i przekątniowym, wiążącym oba poziomy.

3.6 sie widokowe.

Dla ^{zabezpieczenia} ~~przekształcenia~~ szczególnie malowniczych widoków, ^{istnieją} ~~jakie~~ z niektórych punktów otoczenia, projekt zadrzewienia oparł się na przestudiowanej w naturze sieci osi widokowych, obejmujących zarówno punkty dalsze o charakterze panoramicznym, jak i bliższe, skierowane na fragmenty architektury zamku. W zasadzie bryła zamku zawsze będzie dominować nad zadrzewieniem stoków, to też przebieg osi ma szczególne znaczenie dla punktów bliższych, rozmieszczonych na czworoboku tras komunikacyjnych, a dla dalszych, panoramicznych, osie wyznaczają widoczność fragmentów całej wysokości fasady oraz skłonu wzgórza. Szczególnie ważne jest to dla kierunku brama Grodzka - ~~baszta i kaplica~~ baszta i kaplica, dla widoków frontalnych i przekątnych fasady wschodniej oraz dla widoku na relikty murów gotyckich na stoku północnym.

4. Układ zadrzewień i zakrzewień.

W oparciu o przebieg podstawowych osi widokowych, sieć komunikacji oraz rozmieszczenie istniejących elementów małej ar-

chitektury. rozplanowane zostały pasma i grupy zadrzewień oraz skupiny krzewów. Całość utrzymana jest w charakterze swobodnym z tendencją do podkreślenia piętrzenia się masywów, rozmieszczonych na stokach. Układy rytmiczne przewidywane są jedynie wzdłuż ulic. Przy fasadzie południowej projekt przewiduje rekonstrukcję renesansowego ogrodu kwaterowego. na podstawie relacji z 1802 r. oraz planu z końca XVIII w. dla wzbogacenia plastyki tarasu, obiegającego czworobok zamku.

5. Dobór materiału roślinnego.

Projekt przewiduje zastosowanie w zasadzie materiału rodzimego. związanego z właściwościami środowiska przyrodniczego terenu. Dążąc do wyeksponowania walorów wysokościowych założenia projekt przewiduje użycie I i II kategorii wysokości w partiach niższych, wprowadzając kategorię III /najwyższą/ w rejon kulminacji wzgórza. Również względy nasłonecznienia i cienia stanowisk odkrytych i wietrznych, podmokłych i suchych znajdują w projekcie właściwe rozwiązanie. Dla ożywienia i urozmaicenia kolorytu projekt przewiduje zastosowanie ok 20% drzew i krzewów barwnolistnych oraz ok. 20 % koniferów, szczególnie ważnych dla krajobrazu zimowego.

Witka